

En handledning från Språktåget

Bygg ordförråd

För att göra läsningen extra språkutvecklande kan du:

- passa på att fånga upp nya och ovanliga ord när ni läser och förklara vad de betyder.
- låta barnet vara med och berätta vad som händer i böckerna.
- prata långsamt och tydligt.

Att läsa är ett mycket bra sätt att stimulera språket och bygga ordförråd. Den här handledningen ger stöd i hur du kan involvera barnet vid läsning av boken *Historien om någon*. Tipsen är framtagna av logoped Elvira Ashby.

Text: Åke Löfgren,
bild: Egon Möller-Nielsen

På första uppslaget kan du fånga upp ordet *tamburen* och säga att det var ett ovanligt ord, och kanske fråga om barnet vet vad det betyder. Om barnet inte vet kan du förklara enkelt. "Titta, vi får en ledtråd i bilden. *Det är en våt fläck på golvet i tamburen*, står det. Och visst är det en hall här. Så tamburen är ett annat ord för hallen. Men nu fortsätter vi och ser vem det kan vara som lämnade den våta fläcken."

Att barnet får vara med och berätta är också bra. På nästa uppslag kan du, efter att ha läst första meningen, peka på bordet och fråga: "Men vad har hänt här?" Så kan barnet så gott det går få berätta om bordet som någon har vält. Och du kan i din tur bygga ut det barnet säger så att du är en förebild för hur barnet kan utveckla sitt språk. Om barnet säger "bordet har trillat" kan du säga/läsa: "Ja, någon har vält omkull mormors stickbord." Och kanske locka barnet att berätta mer med en ny fråga: "Och titta, vad ligger här?" Om barnet inte kan eller vill svara fortsätter du bara att läsa: "Mormors stickning ligger på golvet."

Tänk att samtalet kring det ni läser är lika viktig som läsningen, så kommer ni hitta många ställen i böcker där ni kan göra likadant som beskrivs här. Då hjälper du barnet att lära sig nya ord och sätt att uttrycka sig. Sedan får du hitta en balans i hur mycket du pausar läsningen och pratar, för gör du det för mycket är det lätt att tappa tråden i historien. Försök följa ditt barn, och se så hen hänger med, så hamnar du rätt!

Ett sista tips är att titta i bilderna efter saker att sätta ord på. Till exempel att det finns verktyg uppe på vinden, och kanske vilka verktyg det är: såg, tång, hammare.

Boken *Historien om någon* finns på Språktågets boklista under kategorin: Allmän språkstimulans och ordförråd: För äldre barn.